

Yrkesskade på hjemmekontor

Advokatens hjørne er en fast spalte i medlemsmagasinet, der Skaun Advokatfirma svarer på spørsmål sendt inn av medlemmene. Det kan være praktiske spørsmål i anledning salg, kjøp og leie av bil, eller spørsmål innenfor andre juridiske fagområder, f.eks. arv, eiendom, mv. Ikke nøl med å sende oss ditt spørsmål. Spørsmål sendes til Norsk Bobilforening per e-post: post@bobilforeningen.no.

Yrkesskadeforsikring er en obligatorisk og lovpålagt forsikring for alle arbeidsgivere som skal dekke alle ansatte uavhengig av hvor lenge de har vært ansatt.

Denne skal dekke personskade, yrkessykdom eller dødsfall som er forårsaket av arbeidsulykke, arbeidsprosesser eller annen skadelig påvirkning fra omgivelsene i forbindelse med arbeid.

For at en skade eller sykdom skal omfattes av dekningen, så er det tre hovedvilkår som må være oppfylt, og det er at skaden inntreffer (1) i arbeid, (2) på arbeidsplassen (3) i arbeidstid.

Hva som er «i arbeidstid» vil i utgangspunktet være det tidsrommet i løpet av dagen der arbeidstakeren normalt utfører arbeidet, men en vil også kunne være dekket utenfor ordinær arbeidstid. Dette da forutsatt at en faktisk utfører arbeid for arbeidsgiver på skadetidspunktet.

I rettspraksis har hva som er «i arbeid» blitt tolket noe utvidende, slik at også spise- og hvilepauser kan omfattes. Rent private gjøremål, selv innenfor arbeidstid, faller imidlertid

utenfor. Et typisk eksempel på dette kan være en skade som inntreffer mens arbeidstakeren går til butikken i et privat ærende i lunsjpausen.

Med «arbeidsplassen» menes typisk arbeidsgivers lokaler, men kan også være andre steder dersom arbeidstakeren utfører arbeid på andre lokasjoner. Lov om yrkesskadeforsikring gjelder derfor også ved bruk av hjemmekontor, men det kan da oppstå vanskelige bevissspørsmål.

Dette kom på spissen i en sak nylig behandlet av Norges Høyesterett (HR-2024-1571-A). I denne saken hadde en lege jobbet hjemmefra på en søndag i helgevakt. Like før hun skulle reise til arbeidsplassen på sykehuset skulle hun ta seg en kort spisepause i hagen. På vei ut i hagen snublet hun og vred foten forkjært, og dette uhellet medførte at hun pådro seg varige skader i foten.

Søknaden hennes om å få skaden godkjent som yrkesskade ble deretter avslått av både NAV og Trygderetten, men sistnevnte avgjørelse ble så opphevet av lagmannsretten. Staten

anket denne avgjørelsen til Høyesterett, som da måtte ta konkret stilling til om skaden var skjedd «i arbeid».

På dette spørsmålet delte Høyesterett seg i et flertall og et mindretall. Mindretallet på to dommere mente at legen var «i arbeid» da ulykken skjedde, og viste til at det er langvarig praksis for at en er dekket av yrkesskadeordningen også i pauser på arbeidsplassen. Selv om det ikke var så vanlig med hjemmekontor da yrkesskadeforsikringsloven trådte i kraft i 1990, så er det så vanlig i dag at det ikke burde være noen forskjell mellom pauser i hjemmet og pauser på det vanlige arbeidsstedet.

Flertallet i Høyesterett var imidlertid av en annen oppfatning. De mente at hjemmet vanligvis er sted for rent private gjøremål, og at den ellers utvidende tolkningen av «i arbeid» ikke uten videre vil gjelde for pauser ved hjemmekontor. De ga uttrykk for at det måtte være en tilknytning mellom arbeidet og ulykken. Ulykken må altså inntreffe mens en faktisk utøver arbeid.

Det kreves med andre ord særlige holdepunkter for at den samme beskyttelsen skal gjelde i en hjemmekontorsituasjon. I denne saken forelå det ikke slike særlige holdepunkter, og de konkluderte med at legen ikke var «i arbeid» da ulykken skjedde og at hun derfor ikke hadde rett på yrkesskadedekning.

Høyesteretts avklaring av dette spørsmålet innebærer derfor at man i dagens system som et utgangspunkt ikke vil være dekket av yrkesskadeforsikringsloven dersom en skader seg mens en har en pause fra arbeidet på hjemmekontor.

For arbeidstakere som jevnlig utfører arbeid fra hjemmekontor innebærer dette at de selv må passe på egen sikkerhet i pauser. Det vil kunne oppstå vanskelige bevissspørsmål i fremtiden når en skal vurdere om skaden er skjedd mens en har utført arbeid eller om det har skjedd under det som måtte anses for å være en spisepause eller annen pause i arbeidet.

Avgjørelsen har alt utløst en debatt rundt hvorvidt den over 30 år gamle yrkesskadeforsikringsloven er moden for å moderniseres for å imøtekomme et arbeidsliv i endring. I mellomtiden er det viktig at arbeidstakere er bevisst på hva som regnes som «i arbeid» for å sikre at en er dekket under arbeidsdagen.

Advokat
Martin Hartveit Grøttland

Advokat/Managing partner
Anders Stub Sørtorp

Skaun
ADVOKATFIRMA

Spørsmål sendes til Norsk Bobilforening på mail til: post@bobilforeningen.no
Har du spørsmål som trenger rask avklaring eller du er i en rettslig tvist kan du ta kontakt direkte med Skaun Advokatfirma til tlf.: 920 32 414 eller mail: post@skaunadvokat.no